

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA



MKUTANO WA SABA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA ISHIRINI NA NANE

18 MEI, 2017

MKUTANO WA SABA

KIKAO CHA ISHIRINI NA NANE TAREHE 18 MEI, 2017

I. DUA:

Saa 3:00 asubuhi Bunge lilianza likiongozwa na Naibu Spika Mhe. Tulia Akcson na alisoma Dua.

Makatibu mezani:

1. Ndugu Charles Mloka
2. Ndugu Asia Minja
3. Ndugu Joshua Chamwela

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

Hati zifuatazo ziliwasilishwa Mezani:-

Naibu Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi aliwasilisha Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Kilimo, Mifugo na Uvuvi kwa Mwaka 2017/2018.

III. MASWALI

OFISI YA RAIS (TAMISEMI)

Swali Na. 229: Mhe. Mwantakaje H. Juma

Nyongeza: Mhe. Mwantakaje H. Juma
Mhe. Wilfred Lwakatare
Mhe. Ruth Mollel
Mhe. Vicent Mwamoto
Mhe. Amina Molle

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO

Swali Na. 230: Mhe. Khamis M. Ali

Nyongeza: Mhe. Khamis M. Ali
Mhe. Ahmed J. Ngwali

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, SANAA NA MICHEZO

Swali Na. 231: Mhe. Ally Saleh Ally

Nyongeza: Mhe. Ally Saleh Ally
Mhe. Grace Kiwelu
Mhe. Zainab Katimba
Mhe. Mariam Kangoye
Mhe. Fredy Mwakibete

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA

Swali Na. 232: Mhe. Susan Anselm Lyimo

Nyongeza: Mhe. Susan Anselm Lyimo
Mhe. Anne Kilango Malecela
Mhe. Joshua Nassari
Mhe. Richard Philip Mbogo

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO

Swali Na. 233: Mhe. Othman Omari Haji

Nyongeza: Mhe. Othman Omari Haji
Mhe. Dkt. Anthony Komu
Mhe. Khalifa Mohamed
Mhe. Stanslaus Nyongo

IV. MATANGAZO

- Wageni mbalimbali walioko kwenye Gallaries walitambulishwa Bungeni.
- Kiti kilikumbusha Waheshimiwa Wabunge kuuliza maswali ya nyongeza yanayotokana na swali la msingi kwa mujibu wa Kanuni ili Mawaziri waweze kujibu maswali hayo kikamilifu.

MWONGOZO WA SPIKA

1. Mhe. Chacha R. Marwa alitoa hoja kuhusu Bunge kuahirisha Shughuli zake ili kujadili suala la dharura ambalo Serikali halijalishughulikia kwa muda la tembo huko Serengeti kula mazao mashambani na kusababisha njaa. Kiti kilitoa mwongozo kwamba kwa mujibu wa Kanuni 48 suala hili linaweza kushughulikiwa kwa tratibu zilizopo hakuna haja ya kuahirisha Shughuli za Bunge.
2. Mhe. Cecil Mwambe kwa kutumia Kanuni ya 68 (7) aliomba Mwongozo kuhusu bidhaa kutoka Zanzibar kutozwa kodi ya ziada wakati ni nchi moja. Kiti kilitoa mwongozo kwamba jambo hilo halijatokea mapema Bungeni kwa mujibu wa Kanuni 68 (7)) hivyo suala hili mwongozo wake ni kinyume na Kanuni.
3. Mhe. Dkt. Pudenciana Kikwembe aliomba mwongozo kuhusu taarifa za ugonjwa wa Ebola kuwepo nchini Kongo – DRC nchi ambayo ni jirani na Nchi ya Tanzania na kutaka kujua inachukua hatua gani kutoa elimu ya ugonjwa huu hatari. Kiti kilitoa mwongozo kwamba suala hili halijatokea Bungeni mapema lakini Serikali imesikia hoja yake.

V. HOJA ZA SERIKALI

Majadiliano ya Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Viwanda, Biashara na Uwekezaji kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018 yaliendelea na wafuatao walichangia:-

24.	Mhe. Vincent Mwamoto	-	CCM
25.	Mhe. Dkt. Shukuru Kawambwa	-	CCM
26.	Mhe. Martha Jachi Umbulla	-	CCM
27.	Mhe. Dkt. Mary Nagu	-	CCM
28.	Mhe. Mohamed Bashe	-	CCM
29.	Mhe. Maria Kangoye	-	CCM
30.	Mhe. Catherine Magige	-	CCM
31.	Mhe. Gimba Masaba	-	CHADEMA
32.	Mhe. Japhary Michael	-	CHADEMA
33.	Mhe. Ahmed Juma Ngwali	-	CUF
34.	Mhe. Dkt. Raphael Chegeni	-	CCM
35.	Mhe. Seif Gulamali	-	CCM
36.	Mhe. Subira Mgalu	-	CCM
37.	Mhe. Janeti Zebedayo Mbene	-	CCM
38.	Mhe. Stanslaus Mabula	-	CCM
39.	Mhe. Moshi Kakoso	-	CCM
40.	Mhe. Jadi Kadika	-	CUF
41.	Mhe. Frank Mwakajoka	-	CHADEMA

VI. KUSITISHA BUNGE

Shughuli za Bunge zilisitishwa Saa 7:00 mchana hadi saa 11:00 jioni.

VII. BUNGE KURUDIA

Saa 11.00 jioni Bunge lilirudia likiongozwa na Naibu Spika (Mhe. Dkt. Tulia Ackson) na Mjadala wa Bajeti uliendelea kwa Waheshimiwa Wafuatao walichangia:-

42. Mussa B. Mbarouk	-	CUF
43. Mhe. Yosepher Komba	-	CHADEMA
44. Mhe. Joyce Sokombi	-	CHADEMA
45. Mhe. Devota Minja	-	CHADEMA
46. Mhe. Dunstan Kitandula	-	CCM

Mawaziri walianza kuhitimisha hoja mbalimbali za Wabunge kama ifuatavyo:-

1. Naibu Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi – Mhe. William T. Olenasha.
2. Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi – Mhe. Mwigulu L. Nchemba.
3. Waziri wa Nishati na Madini – Waziri wa Nishati na Madini.
4. Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji – Mhe. Charles J. P. Mwijage.

VIII. KAMATI ZA MATUMIZI

Fungu 42 – Wizara ya Viwanda
k.f. 1001 – Mshahara wa Waziri

Mhe. Deo Sanga – alitoa shilingi kuhusu chuma cha Mchuchuma na Hoja ilichangiwa na:-

- (i) Mhe. Deo Ngalawa
Mhe. Stanslaus Nyongo
Mhe. Dkt. Mary Nagu

Baada ya Ufafanuzi wa Serikali Mhe. Deo Sanga alirudisha Shilingi.

- (ii) Mhe. Subira Mgalu – Ufafanuzi kuhusu ujenzi wa Uchumi wa Viwanda (Miundombinu ya Viwanda);

Mhe. Subira alitoa shilingi na kuungwa mkono na Wabunge wafuatao waliochangia kuhusu miundombinu mibovu;

Mhe. Dunstan Kitandula;

Mhe. Zainab Vullu

Baada ya ufafanuzi wa Serikali Mhe. Subira alirudisha shilingi.

- (iii) Mhe. Rashid Shangazi – ufafanuzi kuhusu kutoendelezwa Viwanda vya zamani.

Mhe. Shangazi alitoa shilingi na hoja yake ilichangiwa na Wabunge wafuatao:-

Mhe. Riziki Shahari Mngwali

Mhe. Jaffary Michael

Mhe. Emmanuel Mwakasaka

Mhe. Dkt. Christine Ishengoma

Baada ya ufafanuzi wa Serikali Mhe. Shangazi alirejesha shilingi.

- (iv) Mhe. Antony Komu – Ufafanuzi kuhusu upigaji marufuku wa Waziri Mkuu kuhusu pombe ya viroba.
- (v) Mhe. Ahmed Ngwali – ufafanuzi kuhusu suala la TBS – Programu ya kuzuia bidhaa bandia.

Mhe. Ahmed Ngwali alitoa shilingi na hoja hiyo ilichangiwa na:-

Mhe. Halima Mohammed

Mhe. Salome Makamba

Mhe. Venance Mwamoto

Mhe. Allan Kiula

Wabunge walihojiwa na kuirejesha shilingi.

- (vi) Mhe. Dkt. Shukuru Kawambwa – ufafanuzi kuhusu mkakati wa Serikali kuhusu kupata haki fidia zao juu ya maeneo yaliyotwaliwa kuhusu ujenzi wa viwanda, hususan Bagamoyo.
- (vii) Mhe. Jacqueline Msongozi – Ufafanuzi kuhusu EPZ hususan fidia Ruvuma.

Baada ya ufafanuzi wa Waziri Bunge liliingia katika hatua ya kupitisha Bajeti ya Wizra kwa Gilotini.

Fungu 44 na 60 yalipitishwa na Kamati ya Matumizi bila mbaliko kitabu cha II na IV.

Bunge lilirudia na Waziri Mhusika alitoa Taarifa ya Kamati na Bunge lilihojiwa na kuridhia Bajeti hii.

Mwongozo wa Spika

Mhe. Hamidu Bobali aliomba mwongozo chini ya Kanuni ya 68/7, 101 kwamba Mfumo wa kupitisha kwa guillotine hautoi muda wa kujadili mafungu mengine idadi ya wachangiaji wa mshahara ipunguzwe.

Kiti kilitoa mwongozo kwamba kanuni ya 1001, 103, 104 ni utaratibu wa Kanuni ya kushika shilingi hivyo Wabunge washike shilingi pale ambapo ni ya msingi ili utoa muda wakupitia vifungu vingine – Kanuni pia inatoa muda wakuongezwa ni nusu saa tu si vinginevyo.

IX. KUAHIRISHA BUNGE

Saa 2.17 usiku Bunge liliahirishwa hadi kesho saa 3:00 asubuhi.